

Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства

гр. София 1797, бул. „Г.М. Димитров“ 52А, ет.1, <http://coiduem.mon.bg>, e-mail: coiduem@mon.bg

Проект “Подкрепа за интеграция и социализация на учениците от ромската общност в приемните училища в град Ихтиман”

Община Ихтиман

Конкурсна процедура КП 33.2,
осъществена с финансовата подкрепа на
Ромски образователен фонд

**Компонент 1: Създаване на условия за извеждане на деца и ученици от ромската общност от
обособени детски градини и училища и социализацията им в приемните детски градини и
училища.**

Партньорски институции:

Фондация “Межкултурно сътрудничество”
с ръководител Петя Рачева

Сдружение “Център за творческо обучение”
с ръководител Рени Димова

Училища, които се включват в проекта:

СОУ “Христо Ботев”

ОУ “Димчо Дебелянов”

ОУ “Христо Смирненски”, с. Вакарел

Екип:

Елка Кърлева – ръководител

Магдалина Джахова – кординатор

Беатриче Търнаджийска – финансов сътрудник

Иглика Ангелова – лектор, педагогически експерт

Рени Димова – експерт и фасилитатор

Огнян Иванов – педагогически експерт

Обосновка на проекта:

Община Ихтиман е сред общините с висок брой ромско население. По данни на институт “Отворено общество”, събрани при изследване на образованието в Община Ихтиман през 2005/2006 учебна година в училищата на град Ихтиман учениците от ромски произход са 52% от всички учащи се. Демографските процеси в общината

като цяло са отрицателни, с изключение на с. Вакарел и няколко села в близост до него, като основен принос за поддържането му имат ромските общности. Увеличаването на ромското население в общината води до увеличаване на броя на ромските деца в детските градини и училищата, където смесените групи/класове са тенденция, която ще се запази в бъдеще. В същото време се наблюдават сегрегационни процеси в резултат на оттеглянето на български ученици от училищата с преобладаващо ромско население.

След оценка на качеството на образованието в училищата в общината е взето решение за закриването на Основно училище “Св. Климент Охридски” в с. Живково и Начално училище “Д. Милчев” в гр. Ихтиман от учебната 2008/2009 година със съответно 84% и 100% ученици - роми. Пренасочването им от там променя етническата картина в приемните училища в гр. Ихтиман и води до сериозни предизвикателства пред педагогическия и административния състав за да се подпомогне

адаптацията на учениците от ромски произход в новата за тях учебна среда.

Ключов участник в процеса на интеграция са българските деца и техните родители, които трябва да бъдат убедени, че мултикултурната образователна среда ще бъде не задържащ, а развиващ фактор, за да се предотврати изтеглянето им от приемните училища и вторична сегрегация.

Цел:

Подкрепа на дейности, с интеграционен и социализиращ на учениците от ромски произход в гр. Ихтиман, в които да са включват ученици, учители и родители.

Целева група:

Учители в двете приемни училища в р.

Ихтиман – 93

Ученици в двете приемни училища – 1111

(229 от ромски произход)

Родители и местната общественост,

които ще се включат в местен дебат за образователната интеграция в Община Ихтиман и ще получат възможност да участват в инициативи, насочени към изграждане а среда за толерантно мултикултурно общуване и разбирателство в училище.

Дейности:

Проведен е *Обществен дискуссионен форум* по въпросите за образованието и интеграцията на децата и учениците от ромски произход. Форумът е стъпка към ангажиране на родителите от различни етнически групи и на Община Ихтиман в организиране на дейности, които да помогнат за интегриране на учениците от ромски произход в учебната среда и да се създаде среда на толерантно мултикултурно общуване и разбирателство. На събитието присъстват представители на водещата организация и на партньорските институции, на двете приемни училища, ученици от двата етноса, родители, общински съветници, учители от други училища и детски градини на територията на Община Ихтиман - общо 61 човека, които са разделени в 6 работни групи. Те очертават предимствата и недостатъците на работата с ученици от различни етноси, а също възможностите и опасностите, които преподаването в мултиетнически класове носи. Поставени са няколко основни проблема:

- Трайно привличане и задържане на децата от ромската общност в училищата;
- Мотивацията на родителите;
- Начина на превозване на учениците, живеещи в други населени места в общината до училищата;
- Начина на организиране, провеждане на различни извънкласни форми на обучение.
- Привличане и задържане на повече деца и ученици в тях.

Обучения на две групи учители от Община Ихтиман. Към учителите от приемните училища, са се включили и учители от ОУ „Христо Смирненски” с. Вакарел, ОУ „Св.Св. Кирил и Методий” гр. Ихтиман и от две общински детски градини. Основни елементи в програмата за обучения са дискусията за предизвикателствата в работа с мултиетнически класове и представяне на методи за интегрирана проектна работа с учениците – лектор Иглика Ангелова.

Проведени са два *обучителни семинари* с 40 учители от двете приемни училища, на които запознаха учителите теоретично и с добри педагогически практики за работа с деца от ромски произход и организирани на учебния процес в мултиетническа среда. По време на проекта лекторите и педагогическите експерти оказват помощ и консултират учителите в процеса на интеграционни проектно – учебни дейности, извършват мониторинг на работата на обучените учители. Като резултат в трите училища - участници в проекта се организира работата на 7 интеграционни модула:

- “Любопитна пътечка към математиката” - подготвителна група от 18 деца на 6 годишна възраст (СОУ “Христо Ботев”)
- “Играя, уча се, творя” - 20 ученика от II клас (СОУ “Христо Ботев”)
- “Коледа” - 35 ученика от V, VI и VII клас (СОУ “Христо Ботев”)
- “Познаваме ли тези, с които живеем” - 19 ученика от VIII и IX клас (СОУ “Христо Ботев”)
- Екология „Моето зелено училище” 14 ученика от IX клас (СОУ “Христо Ботев”)
- Спортни игри - 37 ученика от V клас (СОУ “Христо Ботев”, ОУ “Д. Дебелянов”, ОУ “Христо Смирненски” с. Вакарел)
- Екология “Нашето училище, двор и класна стая – зелени и красиви” 18 ученика от VI клас (ОУ “Д. Дебелянов”)

Всеки модул завършва с презентации, информационни табла и изложби, които периодично представят работата на учениците по отделните теми.

В рамките на проекта са закупени и инсталирани във всички компютърни кабинети на приемните училища, *мултимедийните пакети* „Играчки-закачки”, подпомагащи обучението на ученици в смесени класове.

В тренировъчната база на БЧК са проведени *три еднодневни учебни визити* на ученици от двата етноса. Под ръководството на специалисти от Центъра за творческо обучение са проведени практически занимания по приложни изкуства, спортни игри и ориентиране с учениците. Поради големия интерес броя на групите е завишен от 45 на 90 участници.

Регистрирана е интернет страница за проекта <http://integrazia.info/>. На нея проектът е представен чрез своето резюме и цели, които в процеса на реализирането му в интернет пространството са представени и основните дейности, илюстрирани със снимки, направени по време на самите събития. В момента страницата не е действаща.

Представяния на проектните дейности:

- Организиран е спортен празник за трите училища - участници в проекта.
- Възстановка на Коледа от частниците в проектен модул „Коледа”. Учениците сами с помощ на учителите са подготвили сурвачки, коледни кукли, декора за представлението и ястията за коледната трапеза.
- Викторина, в която учениците - участници от модул „Екология” (ОУ “Димчо Дебелянов”) имат възможност да покажат своите знания за околната среда и рецитират подобрени стихотворения за природата. Подготвителната работа е визуализирана от презентации за полезни растения, изготвени отново от учениците.
- В училище СОУ “Христо Ботев” са презентирани останалите модули: “Любопитна пътечка към математиката”, “Играя, уча се, творя” и “Екология” и интегралния модул “Познаваме ли тези, с които живеем”. В последният модул учениците представят историята, традициите, песните и танците на двата етноса.

Резултати:

- Изключително ценен е опитът, който учителите придобиват по време на проекта, както и постоянните контакти на българчета и роми по време на уроците и репетициите. Това са стъпки напред в усилията за успешната интеграция и социализация на учениците.
- За оценка на обучението на учителите от екипа на Фондация “Межкултурно сътрудничество” са подготвени въпросници за обратна връзка с участниците в тях. Чрез тези въпросници са оценени очакванията, с които учителите са се включили в обучението; получена е обща оценка на обучението, както и оценка на отделни модули от програмата; регистрирани са определени теми, към които учителите са проявили най-голям интерес. Резултатите от анализа на анкетата показаха висока степен на удовлетворение от предложените обучения. Поради разнообразния профил на аудиторията, в която бяха представени учители по различни предмети и от различни образователни степени, с най-висока степен на популярност се очертаха модулите с практически характер. Отправените препоръки от тях са за предоставяне на литература за самостоятелно четене и обучение и организирането на други подобни обучения. В процеса на подпомагане и консултиране на работата на учителите стана ясно, че те се затрудняват при непосредственото прилагане на наученото в своята практика.
- Оценка получена от учениците, участвали в учебните визити в базата на Сдружение “Център за творческо обучение” и от участниците в интеграционни проетно-учебни дейности, показват удовлетворение от екипите, дейностите и шансовете за изява.
- Създадено добро сътрудничество с партньорите.
- Повишен е опитът на учителите за работа в мултикултурна среда.

